

Haziran 2020

Göçü kalıcı kılmak
maksadıyla Rejim tarım
alanlarını yok ediyor

Göçü kalıcı kılmak maksadıyla Rejim tarım alanlarını yok ediyor

Can sıkıcı bir eğilim içinde, Suriye rejimi ve müttefikleri, son zamanlarda göç etmek durumunda kalmış Suriyelilere ait tarım arazilerini, tarla ve bahçeleri ateşe verip bu insanların geri dönüşlerini ve bu tarlalarda hasat etmelerini imkânsız hale getirerek göç durumunu kalıcı kılmak çabası içindedir. Söz konusu kasıt durumunun sistematik niteliği, bu tür yangınların rejimin kontrolü altındaki farklı bölge ve kentlerde başlatılmış olduğundan anlaşılmaktadır. Okumakta olduğunuz bu metin Palmira, Harasta ve Kuseyr'de vuku bulan söz konusu olayların yakın bir incelemesidir.

Söz konusu kasıtlı yangınların en son örneği tarihi Palmira vahalarında ve çevredeki yerleşim alanlarında meydana geldi. Bu yangınlarda, Antik Tapınak bölgesindeki Meridian Oteli yakınlarında bulunan tarım arazileri yok edildi. Bölgede bulunan Suriye Vatandaşlık Onuru Derneği kaynaklarının teyit ettiğine göre yangınlar saatlerce devam etmesine karşın Suriye rejiminin kayda değer bir söndürme çabası olmadı.

Görgü tanıklarının ifadesine göre, söz konusu yangınların söndürülmesindeki kasıtlı başarısızlığın sebebi Rejim'in İranlı milisler ile ortak yürüttüğü tarihi eser kaçakçılığının üstünü örtme arzusudur. Palmira şehri Şam'ın kuzey doğusunda bulunan Suriye çölünü süsleyen bir vahadır. Bir zamanlar antik dünyanın en önemli kültür merkezlerinden biri olan büyük bir kentin tanıklığını yapan Roma eserleriyle dolu, UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan bir bölgedir.

Kaynaklarımız yangınların başlamasından tam önce kazı ekipmanı ve iş makinalarının bölgeye sevk edildiğine şahit olmuştur. Bölge sakinlerinin yerlerinden edilmesi bu suç çabasının hem bir aracı hem de uzun vadede bir sonucudur.

Bölgedeki kaynaklarımızın SACD'ye bildirdiği üzere bölgeyi kontrol altında tutan milisler, yangınların meydana geldiği bölgedeki tarihi eserleri ele geçirmek için iki yıldan uzun süredir kazı yapmaktaydı. Kazı çalışmalarının devam ettiği alan, sivillerin bölgeye erişimini engellemek maksadıyla "güvenlik nedenleri" yüzünden mühürlendi, zira tarım arazilerinin yakılması kazı için arazilerin temizlenmesi yolunda sık sık rastlanan bir olaydı.

Haziran 2020

Göçü kalıcı kılmak
maksadıyla Rejim tarım
alanlarını yok ediyor

Palmira'daki tarihi eserlerin kazıp çıkarılması ve kaçakçılığı, rejim ve İranlı milislerce Suriye'deki savaşı finanse etmek için kullanabilecekleri önemli bir ekonomik kaynak olarak görülmektedir. Bu çabalar Al-Quds Al-Arabi gazetesi tarafından belgelendi, rapora göre "Nucebe ve Fatimiyyun milislerinin önderlik ettiği İranlı milisler, Palmira Antik Kenti ve doğu çölündeki tarihi eserlere ilişkin yeni bir keşif kampanyası başlattı ve bu kampanya son üç aydır milisler tarafından bölgeye kazı makinalarının getirildiğine şahit olunan Deir Al-Zour'a kadar genişlemektedir." Söz konusu kazıların başladığı bölge, orada yaşayanlara kapatılırken ayrıca Palmira'nın yakınından geçen Deir Al-Zour-Şam otoyolunun rotasını değiştirme niyeti de gündemdedir.

Yakın zamanda, Doğu Guta'daki Harasta bölgesinde vuku bulan rejimin özel mülkiyete yönelik ihlallerini haber yapmıştık. Bu haberin ardından yerel kaynaklar, aynı bölgede Mayıs ayı boyunca Şam-Humus Uluslararası Karayolu'nun yakınlarındaki tarım arazilerini yakıp kül eden büyük yangınların çıktığını bildirdi.

Bu bilgilere göre, bölgede mevcut bulunan rejim güçlerinin üyeleri, Harasta şehrini çepeçevre saran, uluslararası karayolunun Kabun tarafından her iki yakasında bulunan, ayrıca Assad banliyösü ile Harasta ve Baerze çiftliklerini ayıran tarım arazilerini kasti olarak kundakladılar.

Son zamanlarda yaşanan bu yangınlar, bu topraklara ekilen ürünlere ve ağaçlara büyük zarar verdi, özellikle de Harasta ve Arabin arasında uzanan meyve bahçelerinde büyük zarar oluştu.

Bu bölgedeki tarım alanlarını tahrip etmek amacıyla bu türden yangınların kullanılması ilk değil. Şam-Humus uluslararası karayolunun yakınlarındaki Doğu Guta bahçeleri, Mayıs 2019'da büyük yangınlara tanık oldu. Duma ve Harasta şehirlerini ayıran ve Harasta'daki karayolunun batı bölgesinde bulunan Karm Al-Ras bahçelerinde, bazıları yüzlerce yıllık binlerce zeytin ağacı yakıldı. Şam bölge kaymakamlığında çalışan bir mühendisin verdiği bilgilere göre, başkentin kuzey girişini içeren bölgeyi "yeniden düzenleme" bölgesine katma planının bir parçası olarak yangınlar tarım alanlarını boşaltmayı, bölge sakinlerini topraklarını satmaya veya rejimin kamulaştırmasını kabul etmeye zorlamayı hedeflemektedir.

SACD Analiz

Haziran 2020

Göçü kalıcı kılmak
maksadıyla Rejim tarım
alanlarını yok ediyor

Son olarak, Nisan 2020'nin başında, Humus şehrinin Lübnan sınırında bir kasaba olan Kuseyr'in köylerindeki bazı meyve bahçelerinde büyük bir yangın çıktı. Bölge, Hizbullah'ın kontrolü altında ve bölgeden alınan bilgilere göre, milisler bölgedeki kenevir üretim çalışmalarını genişletmek amacıyla kullanmayı planladığı araziye açmak için söz konusu yangın başlatılmıştır.

Bölge, daha sonra Orta Bekaa vadisinde ve Beyrut'un güney banliyölerinde satılacak olan Suriye'den yağmalanan ganimetleri nakletmek için kullanılan Kuseyr tarafındaki Lübnan-Suriye sınırı boyunca çok sayıda geçidi olduğu için Hizbullah için önemlidir. Hizbullah aynı zamanda Kuseyr bölgesini Halep kırsalı ve Dera'daki operasyonlarda konuşlandırılan yeni askerler için bir eğitim kampı olarak kullanmakta.

Lübnan ekonomisinin çöküşünün sonucunda Lübnan'da Hizbullah üzerindeki baskının artmasıyla, geniş yeşil alanlara sahip Kuseyr, milisler için gelir ve malzeme kaynağı bakımından giderek daha büyük bir önem arz etmekte. Tam olarak bu nedenle, Humus veya Şam gibi rejimin kontrolündeki bölgelerde göç etmek durumunda kalmış kişilerin bir kısmının geri dönme girişimlerine rağmen Humus'un güney kırsalında yerleşim yerleri boştur.

Palmira, Harasta ve Kuseyr'de söz konusu tarım arazilerinin yakılması uygulaması, yerli halkı geçim kaynaklarından yoksun bırakarak ve geri dönüşlerini zorlaştırarak göçlerini kalıcı kılmayı amaçlamakta. Baştaki güç kullanarak insanları göç etmek zorunda bırakma uygulamaları göçü kalıcı kılmak amacıyla daha da sertleştirilmiştir; yok edilen arazi ve vahalara kaçakçılıkla geçinen milislerin aileleri yerleşmiş (Palmira), bu bölgelere uyuşturucu madde ekimi için el koyulmuş (El Kuseyr) veya söz konusu alanlar "yeniden düzenleme" alanı olarak belirlenmiştir (Harasta).

Bu eylemlerin niteliği, göç etmek durumunda kalmış Suriyelilerin sistematik olarak hedef alındığını ortaya koymaktadır; işte bu husus AB ve ABD'nin rejim yetkililerine ve bu tür suç eylemlerine karışan kişi ve kuruluşlara yaptırım uygulamasının temel nedenlerinden biridir. Söz konusu eylemlerin tersine çevrilmesi, mülklerin ve arazilerin hak sahiplerine iade edilmesi ve kasıtlı yakılarak harap edilen topraklardaki hasatla geçimini sağlayan göç etmek durumunda kalmış kişilerin güvenli ve gönüllü olarak geri dönüşü yaptırımların kaldırılmasının ve tüm Suriyelilerin haklarını koruma altına alan olası bir siyasi çözümün temel ön koşulları arasında olacaktır.

Syrian Association for
CITIZENS' DIGNITY

SACD Suriyeliler tarafından Suriyeliler için kurulmuş bir insani haklar toplum hareketidir. Derneğimiz göç etmek durumunda kalmış Suriyeliler'in haklarını savunmak, korumak ve güvence altına almak için çalışır.

✉ info@syacd.org
f SYRIANACD